

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΛΑΖΑΡΙΔΗ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

- * Θα ήταν ασφαλώς υπερβολή να τονίσω τη συγκίνηση που νιώθουμε σήμερα όλοι εμείς οι άνθρωποι του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, αυτή τη στιγμή της χιορτής της χαράς και της επιβεβαίωσης. Αυτή τη στιγμή της ενωτικής μας παρουσίας.
- * Και σας ευχαριστούμε όλους θερμά για την ανταπόκριση και τη συμμετοχή σας που μας τιμα ιδιαίτερα και μας δίνει δυναμη να συνεχίσουμε.....
- * Θέλω να χαιρετήσω ιδιαίτερα την πολυπληθή παρουσία των εκπροσώπων και των απλών πολιτών αυτής της πόλης που τονίζουν τον ενωτικό ρόλο του Πανεπιστημίου μας. Ρόλο ενωτικό που πάντοτε αλλά ιδιαίτερα στη συγκυρία που έχει διαμορφωθεί μπορεί να αποτελέσει καταφύγιο αλλά και αφετηρία δράσης δημιουργικής.
- * Αυτή η στιγμή είναι το τέλος, πια, μιας πορείας δυσκόλης και σηματοδοτεί ένα νέο ξεκίνημα που χρειάζεται παραπάνω ορμή αλλά και συμπράσταση για την κατάκτηση της συνέχειας και της σταθερής προκοπής.
- * Σήμερα έχουμε μπροστά μας τη δημιουργική πρόκληση να χτίσουμε το **κύρος** του νέου Ιδρύματος Ανώτατης Εκπαίδευσης, του πιο νέου στην Πατρίδα μας, μέσα από την ακαδημαϊκή του λειτουργία, και τη συμμετοχή του στην αναπτυξιακή προσπάθεια που έχει αναγκη ο τοπος, μέσα από τη συμβολή του στην αντιμετώπιση των αναγκών της παραγωγής και της κοινωνικής πραγματικότητας.
- * Το Πανεπιστήμιο πρέπει να μπορέσει να συγκροτήσει τις πνευματικές δυνάμεις και να λειτουργήσει σαν μοχλός για την αναβάθμιση.
- * Οι δυσκολίες της σημερινής πραγματικότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (και όχι μόνο στη χώρα μας) δεν είναι άγνωστες πια σε κανένα.

- * Η παραδοχή του παραδοσιακού ρόλου που συσχετιζε μονοσημαντα το Πανεπιστήμιο με την επαγγελματική αποκατάσταση και την κοινωνική προαγωγή, δεν ισχύει στην κοινωνική πράξη.
- * Η αμφισβήτηση μέσα από την υπερβολή, συχνά αντί να οδηγήσει στην ανασύνταξη, έφερε τα πράγματα σε ένα αδιέξοδο με κύριο χαρακτηριστικό την ανυπαρξία βιώσιμων εναλλακτικών προτάσεων κι όχι σπάνια οδήγησε στη μιζέρια. Που κι αυτή είναι μητέρα "πάσης κακίας".
- * Η διεκδίκηση της πολυφωνίας καθόλου σπανία οδήγησε στη συγχίση
- * Το στοίχημα με την ιστορία που αποτέλεσε ως νεωτερική προσπάθεια ο Νόμος Πλαίσιο για την Ανωτάτη Παιδεία δεν κερδήθηκε ολόκληρο. Το τμήμα του στοιχήματος που χάθηκε είναι μεγάλο.
- * Και μπροστά μας έχουμε αυτήν την αδυσώπητη προοπτική που σηματοδοτούν οι ενδεικτικές χρονολογίες του 1992 και του 2000.
- * Τα βαθιά άπιαστα νερά μιας νέας εποχής ενός νέου απέραντου μέλλοντος που πρέπει να ξέρει κανείς τουλάχιστο το κολύμπι της ανταγωνιστικότητας για να μην χαθεί στα τέλματα της υποταχής ή και της ανυπαρξίας, και που αλοιμόνο αν δεν πιοτεύει στο νόημα της δράσης...
- * Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας που θα εχκαινιάσετε σε λίγο επίσημα κύριε Υπουργέ γεννήθηκε με δυσκολία. Και η συγκρότηση του ξεκίνησε και συνεχίζεται σε πραγματικά δύσκολους καιρούς. Και δεν εννοώ μόνο τις οικονομικές δυσκολίες.
- * Είναι μια αληθινή κατάκτηση του λαού αυτής της περιοχής. Το αποτέλεσμα διεκδικητικών αγώνων που κράτησαν χρόνια, μιας συμπαράστασης και αλληλεγγύης που έφτανε συχνά τα όρια της ομοψυχίας.
- * Οι εξαιρέσεις επιβεβαιώναν και επιβεβαιώνουν και σήμερα τον κανόνα.
- * Ο συλλογικός πόθος να αποκτήσει κι αυτή η περιοχή, μ' αυτήν την τόσο σημαντική ιστορική παράδοση και την άλλο τόσο σημαντική θέση της σε μια ποικιλία παραγωγικών κλάδους, τον δικό της πνευματικό και αναπτυξιακό πόλο κατισχυσε τελικά, αλλά καθόλου εύκολα, πάνω στους διασταχμούς των διαφόρων κέντρων πάνω στο πλήθος των ενδιάμεσων συμβιβαστικών και αντιφατικών επιλογών, καθώς και πάνω στις άλλες ενδιάμεσες δυσκολίες και αντιπαλότητες που τελικά ξεπεράστηκαν.

- * Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας είναι ένα Πανεπιστήμιο στην Περιφέρεια που η αξιοποίηση του σε εθνικό επίπεδο είναι ειδικά επιβεβλημένη για πλήθος λόγους, (όχι μόνο γεωγραφικούς) και έτσι σχεδιάστηκε.
- * Εδώ θα σας παρακαλούσα να μου επιτραπεί μια παρένθεση. Πράγματι στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας είχαμε την "πολυτέλεια" να το σχεδιάσουμε και να εγκαταστήσουμε τις βασικές επιλογές του σχεδιασμού στο χώρο, έτσι ώστε τίποτε από τα βασικά δεν μπορεί πια να μεταβληθεί ενώ η εσωτερική, ευελιξία διατηρείται πάρα πολύ μεγάλη. Η Πολιτεία, η Κυβέρνηση στήριξε τις βασικές επιλογές και δεν επέτρεψε στο περίφημο "πολιτικό κόστος" να γίνει αυτός ο σχεδιαστής του Πανεπιστημίου.
- * Αυτή είναι η πρώτη βασική επιλογή που χαρακτηρίζει το Πανεπιστήμιο.
- * Τα Τμήματα, οι Σχολές, οι κυκλοι Επιστημών, τα Κέντρα Έρευνας, η Ακαδημαϊκή του συγκρότηση γενικά ανταποκρίνονται σ' αυτήν την πρώτη κεντρική επιλογή που υιοθετήθηκε από ολόκληρο το πολιτικό φάσμα και που θέλει το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας να είναι ένα Ίδρυμα που ως μέγεθος και οργάνωση να ανταποκρίνεται σ' ένα πλήρες Πανεπιστήμιο.
- * Σ' ένα Πανεπιστήμιο δηλαδή με επιστημονικούς κλάδους που ν' αλληλοσυμπληρώνονται και με προοπτική επιστημονικής ολοκλήρωσης τέτοια ώστε να καλύπτονται όσο γίνεται περισσότερες γνωστικές περιοχές.
- * Στόχος είναι η ολοκληρωμένη λειτουργία του ως πνευματικού και αναπτυξιακού πόλου αλλά και η αποτελεσματική αποσυμφόρηση στο μέλλον των δύο άλλων μεγάλων Πανεπιστημιακών Κέντρων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.
- * Σήμερα η συνολική πρόταση για την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, η οποία υιοθετήθηκε τόσο από τον Υπουργό Παιδείας όσο και από τον Πρωθυπουργό,
- * Προβλέπει την ύπαρξη τριών Σχολών οι οποίες αντιστοιχούν σε κλάδους Επιστημών και ένα πλέγμα "Κέντρων Έρευνας και Εξειδίκευσης" που θα μεταφέρουν πανεπιστημιακές δραστηριότητες στο σύνολο του Θεσσαλικού χώρου.
- * Η πρώτη Σχολή που είναι εγκατεστημένη στο Βόλο είναι η Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

Τα Τμήματα της είναι τα εξής:

- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
- Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
- Τμήμα Επιστήμης της Αγωγής
- Τμήμα Κοινωνιολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής
- Τμήμα Φιλολογικών Σπουδών και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
- Τμήμα Ιστορίας και Πολιτισμικών Σπουδών
- Γενικό Τμήμα

- * Η δεύτερη Σχολή που είναι εγκατεστημένη στο Βόλο είναι η **Σχολή Επιστημών Παραγωγής**.

Τα Τμήματα της είναι τα εξής:

- Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής
- Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας
- Τμήμα Γεωπονίας Εγχειδίων Βελτιώσεων και Γεωργικής Μηχανικής
- Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας
- Τμήμα Βιομηχανικού Σχεδιασμού και Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Τμήμα Χωροταξίας - Περιφερειακής Ανάπτυξης

Στο Βόλο επίσης είναι εγκατεστημένο και το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

- * Η τρίτη Σχολή είναι η **Σχολή Επιστημών Υγείας** που θα εγκατασταθεί στη Λάρισα αφού εκεί οικοδομείται το μεγάλο Νοσηλευτικό Ίδρυμα της Περιφέρειας, το Περιφερειακό Νοσοκομείο.

- * Η Σχολή των Επιστημών Υγείας, περιλαμβάνει:

- Το Τμήμα Ιατρικής
- Το Τμήμα Κλινικής Φαρμακολογίας
- Το Τμήμα Δημόσιας Υγείας
- Το Γενικό Τμήμα Φυσιολογικής και Βιολογικής Κατεύθυνσης
- Το Νοσηλευτικό Τμήμα

- * Η συγκρότηση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο χώρο ανταποκρίνεται στη δεύτερη βασική επιλογή που το χαρακτηρίζει

- * Είναι η συνοχή στο χώρο με περιφερειακή ακτινοβολία των δραστηριοτήτων, ώστε να αποφευχθούν οι γνωστές αρνητικές επιπτώσεις από την υπερβολική κατάτμηση των ακαδημαϊκών μονάδων και να επιδιωχθεί η συνεκτικότητα, η ακαδημαϊκή συνοχή, η αλληλοκάλυψη των υποδομών και η εξοικονόμηση πόρων καθώς και η συντήρηση της ενότητας του Πανεπιστημιακού πληθυσμού.

- * Οι δύο βασικοί πόλοι του Πανεπιστημίου, ο Βόλος και η Λάρισα αντιμετωπίζονται έτσι ώστε να υπάρχει ανταπόκριση στα τοπικά χαρακτηριστικά.
- * Το πλέγμα των Κέντρων Έρευνας και Εξειδίκευσης μπορεί να επιτρέψει τη διασπορά των επιστημονικών δραστηριοτήτων στο Θεσσαλικό χώρο, χωρίς να θίγεται η συνοχή των μονάδων. Εξάλλου υπάρχουν οι προϋποθέσεις ώστε τα Κέντρα αυτά να αναπτυχθούν σε σημεία μείζονος σημασίας τόσο για την εκπαίδευση όσο κυρίως για την παραγωγή.
- * Η τρίτη από τις βασικές επιλογές που χαρακτηρίζουν το Πανεπιστήμιο αυτό είναι η **ένταξη στον αστικό ιστό και η σύνδεσή του με την κοινωνική και πολιτισμική πραγματικότητα**.
- * Η εμμονή στην ιδέα της "αυτόνομης" πανεπιστημιούπολης ήδη έχει ξεπεραστεί **και** στο θεωρητικό επίπεδο.
- * Σήμερα είμαστε πιο έτοιμοι να δεχθούμε ότι το Πανεπιστήμιο ασκεί ένα κοινωνικά συμπλοκο ρόλο όπου η παραγωγή της γνώσης συνοδεύεται από την πολιτισμική και πολιτική ανταλλαγή ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο και την πόλη.
- * Το βασικό θέμα που τίθεται είναι ότι για να διατηρήσει το Πανεπιστήμιο το σύνθετο χαρακτήρα του πρέπει να μπορεί να παίζει ταυτόχρονα και τις δύο πλευρές αυτού του συμπλοκου ρόλου.
- * Κατά τη γνώμη μας πρόκειται για μια αντίληψη που ασφαλώς **διευρύνει** και πλουτίζει την λεγόμενη "ακαδημαϊκή αυτονομία".
- * Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει ήδη εγκατασταθεί στο χώρο με τρόπο που δεν επιδέχεται ουσιαστικά μεταβολή ενώ η ευελιξία σε εσωτερικές μεταβολές διατηρείται στο ακέραιο.
- * Το κύριο χαρακτηριστικό του σχήματος αυτού είναι ότι περιέχει ένα πυρήνα πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων στο κεντρικό ιστό της πόλης μέσα σε ιστορικά κτίρια που παίρνουν νέα πνοή από τη νέα χρήση και τις υπόλοιπες στην σημερινή περίμετρο της.
- * Και εδώ έχει ληφθεί μέριμνα ώστε οι ιδιαιτερότητες του Πανεπιστημιακού Συγκροτήματος στο Βόλο και τη Λάρισα να συμβαδίζουν με τις ιδιαιτερότητες της υποδομής των δύο πόλεων.
- * Οι εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου που θα εγκαινιασθούν σήμερα σηματοδοτούν με αρκετή σαφήνεια τη φιλοσοφία μας αλλά και τη

φιλοδοξία μας για το ποιοτικό επίπεδο και τη λειτουργικότητα των υποδομών που έχουν προετοιμαστεί .

- * Σηματοδοτούν όμως επίσης και τον ανοιχτό χαρακτήρα του Πανεπιστημίου προς την πόλη, πρώτη και θεμελιώδη συνέπεια της βασικής επιλογής για την ένταξή του στον αστικό ιστό.
- * Οι εγκαταστάσεις αυτές αποτελούν επίσης, επιτρέψτε μου να το πώ, ένα προκαταρκτικό δείγμα σεβασμού στους ανθρώπους που θα εργαστούν εδώ, στη συνέπεια και την ποιότητα του αναμενόμενου έργου τους.
- * Πιστεύουμε ότι το Πανεπιστήμιο πρέπει να τιμήσει τους ανθρώπους του μ' αυτήν την αρχική εμπιστοσύνη για να μπορέσει να τιμηθεί απ' αυτούς που θα το πάρουν στα χέρια τους. Η εμπιστοσύνη είναι κλειδί.
- * Ασφαλώς η μικρή κλίμακα και το θερμό οικογενειακό κλίμα, η αλληλεγγύη και η περηφάνεια, των πιονιέρων που είμαστε - φοιτητές, διδάσκοντες, Διοίκηση- στήριξε και στηρίζει και τον ενθουσιασμό μας και τον έλεγχο της κατάστασης.
- * Έχουμε όμως πλήρη συνείδηση ότι πρέπει το ταχύτερο να δομηθεί και να ισχύσει μια πιο αντικειμενική βάση για την εξασφάλιση όσων έχουν τώρα επιτευχθεί
- * Μόνο μια σωστά οργανωμένη δομή διοικητικής υποστήριξης, ένα σύστημα σεβαστών κανόνων συμπεριφοράς και μια παράδοση που πρέπει να δημιουργηθεί από τη συνέχεια, μπορούν να στηρίξουν και να εχχυθούν τη συντήρηση αυτού του επιπέδου και την προοπτική της βελτίωσης του όταν η κλίμακα πάψει (και θα πάψει πολύ σύντομα) να είναι οικογενειακή.
- * Και βέβαια πρέπει να υπάρξει ένα νόημα κι ένας στόχος για τη δράση και μια υποστήριξη από τον κοινωνικό περίγυρο.
- * Ο βαθμός και η επιτυχία αυτής της υποστήριξης εξαρτάται βέβαια σε μεγάλο βαθμό από το κύρος του Πανεπιστημίου.
- * Εξαρτάται όμως και από το ρυθμό "συμφιλίωσης" ή "αφομοίωσης" του "Πανεπιστημίου" με την "Πόλη" και την περιοχή γενικά.
- * Κυρίως όμως εξαρτάται από τους ανθρώπους και από την κοινωνική τους λειτουργία που αναποφευκτα όμως θα συνδέεται και με τα μικροσυμφέροντα τους και φυσικά η πορεία θα είναι μεγάλη και ο δρόμος δύσκολος.

- * Τα παραδείγματα μιας καθόλου δημιουργικής διχοτομίας ανάμεσα στο "Πανεπιστήμιο" και τους "Πανεπιστημιακούς" από τη μία πλευρά, και την τοπική κοινωνία, από την άλλη πλευρά, με τα κατεστημένα της σχήματα εξουσίας, με τα πρακτικά της προβλήματα, τα ειδικά συμφέροντα και τις συμβατικές αντιλήψεις της, δυστυχώς δεν λείπουν και ασφαλώς χρέος όλων είναι να διδαχθούν από την ιστορία και να εμπνευστούν από το στόχο της συσπείρωσης και του κοινού συμφέροντος.
- * Η συνεργασία του Πανεπιστημίου με όλους τους φορείς που προωθούν την πνευματική ανάπτυξη πρέπει να ξεκινήσει αμέσως χωρίς αντιπαλότητες αν κι αυτό έχει ήδη φανεί πως δεν είναι πάρα πολύ εύκολο.
- * Η ένταξη του Πανεπιστημίου μέσα στον αστικό ιστό θα προσδώσει πάντως αμέσως μια ειδική δραματικότητα στις πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση, αφού όλα θα γίνονται, θα προωθούνται, θα αναχαιτίζονται, θα επιτυγχάνουν ή θα αποτυγχάνουν στο **ανοιχτό κοινωνικό προσκήνιο**
- * Ίσως αυτό ακριβώς, το ανοιχτό κοινωνικό προσκήνιο και η **διαρκής έκθεση στην κοινή γνώμη** διαμορφώσει γρήγορα και την αναγκαία αίσθηση του μέτρου που θα μπολιάσει και τους ενθουσιασμούς και τις αντιδράσεις.

Σας ευχαριστώ θερμά και παρακαλώ τον κύριο Υπουργό Παιδείας να πάρει το λόγο.